

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2628/2567

นางสาว ร. ในฐานะส่วนตัวและในฐานะผู้จัดการมรดกของนาย ว.โจทก์ นางสาว น.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1736, ป.พ.พ. มาตรา 1720, ป.พ.พ. มาตรา 1723 ฉ, ป.พ.พ. มาตรา 1723, ป.พ.พ. มาตรา 1726

ย่อ / หลักกฎหมาย

ป.พ.พ. บรรพ 6 ลักษณะ 4 วิธีการจัดการและแบ่งปันทรัพย์มรดก หมวด 1 ผู้จัดการมรดก ว่าด้วยการจัดตั้งผู้จัดการมรดกคนเดียวหรือหลายคน และวิธีการจัดการมรดกกรณีผู้จัดการมรดกหลายคนซึ่งต้องตกลงกันด้วยเสียงข้างมาก เมื่อตกลงกันได้แล้วจึงดำเนินการรวบรวมจำหน่ายทรัพย์มรดกเป็นตัวแทน ทำการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้กองมรดก กับการแบ่งปันทรัพย์มรดกในหมวด 2 ว่าด้วยการรวบรวมจำหน่ายทรัพย์มรดกเป็นตัวแทน และการชำระหนี้กับแบ่งทรัพย์มรดก ซึ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา 1736 วรรคสอง บัญญัติว่า ในระหว่างเวลาเช่นนั้น ผู้จัดการมรดกชอบที่จะกระทำการใด ๆ ในทางจัดการมรดกตามที่จำเป็น เช่นฟ้องคดีหรือแก้ฟ้องในศาลและอื่น ๆ ดังนี้ จะเห็นได้ว่าการกระทำในทางธรรมชาติของการจัดการมรดกโดยผู้จัดการมรดกหลายคนนั้นไม่อาจกระทำได้ด้วยผู้จัดการมรดกพร้อมกันทุกคน ทั้งตามบทกฎหมายก็ได้บัญญัติว่าการกระทำตามหน้าที่ของผู้จัดการมรดกหลายคนนั้น ต้องร่วมกันทำหรือร่วมกันลงชื่อในนิติกรรมพร้อมกันทุกคนทุกคราวไป เพียงแต่ต้องกระทำการด้วยตนเองเว้นแต่จะกระทำการโดยตัวแทนตามอำนาจที่ให้อำนาจหรือโดยปริยายในพินัยกรรมหรือโดยคำสั่งศาล เนื่องจากผู้จัดการมรดกทุกคนต้องร่วมรับผิดชอบทายาทและบุคคลภายนอกดังเช่นตัวแทนตาม ป.พ.พ. มาตรา 1720 และ 1723 ฉะนั้น การกระทำใดของผู้จัดการมรดกคนหนึ่งหรือหลายคนโดยมีผู้เห็นด้วยเป็นส่วนมากหรือได้รับความยินยอมของผู้จัดการมรดกคนอื่นแล้ว ก็ต้องถือว่าเป็นการจัดการมรดกร่วมกันโดยเสียงข้างมาก หากจำเป็นต้องให้ผู้จัดการมรดกเสียงส่วนข้างน้อยเข้าร่วมจัดการด้วยไม่ ศาลแพ่งมีคำสั่งตั้ง บ. ซึ่งเป็นผู้ร้อง และโจทก์ซึ่งเป็นผู้คัดค้าน ร่วมกันเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย บ. และโจทก์มีการนัดประชุมผู้จัดการมรดก เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2562 บ. ทวงถามให้โจทก์ทำการแบ่งปันเงินสดหรือทรัพย์มรดก แต่โจทก์ปฏิเสธไม่ทำหน้าที่จัดการมรดกของผู้ตาย การที่ บ. ได้ตั้งให้ อ. และ ป. เป็นผู้มีอำนาจเข้าประชุมผู้จัดการมรดก เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2562 แทน บ. ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1723 ที่ประชุมพิจารณาและมีมติให้ดำเนินการฟ้องเรียกทรัพย์คืนโดยฝ่ายทายาทไม่ประสงค์จะเข้าร่วม โดยทำรายการงานการประชุมดังกล่าวได้แนบบัญชีทรัพย์สินในกลุ่มที่ 3 ระบุชื่อจำเลยจำนวน 5 รายการ คือ อันดับที่ 14 ถึงอันดับที่ 20 ซึ่งตรงกับรายการในเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 15 แผ่นที่ 5 อันดับ 11, 13, 14, 20 และ 26 ซึ่งแสดงว่า บ. รู้เห็นและยินยอมการที่โจทก์จะฟ้องจำเลยโดยไม่ได้แย้งคัดค้าน ตามพฤติการณ์แห่งคดีถือได้ว่า บ. ในฐานะผู้จัดการมรดกร่วมรู้เห็นและยินยอมให้โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ เพื่อรวบรวมทรัพย์สินของผู้ตายเข้าสู่กองมรดกนำไปแบ่งปันให้แก่ทายาทตามกฎหมาย อันเป็นการจัดการมรดกร่วมกันโดยเสียงข้างมากตามความหมายแห่ง ป.พ.พ. มาตรา 1726 โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องเรียกที่ดิน หองชุด และเงินพิพาทส่วนของผู้ตายคืนจากจำเลยได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้บังคับจำเลยคืนเงินตามจำนวนหน่วยลงทุนในกองทุนเปิดธนาคาร ก. ผู้ถือหน่วยลงทุนเลขที่ 888-478xxx-x เป็นเงิน 2,562,678.39 บาท เงินในบัญชีเงินฝากธนาคาร ก. บัญชีเลขที่ 087-718xxx-x เป็นเงิน 4,902,448.20 บาท เงินในบัญชีเงินฝากธนาคาร ท. บัญชีเลขที่ 206-247xxx-x เป็นเงิน 581,711.61 บาท รวมเป็นเงิน 8,046,838.02 บาท และ จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ห้องชุดเลขที่ 1076/846 ชั้นที่ 29 ชื่ออาคารชุด อ. ตั้งอยู่บนที่ดินโฉนด เลขที่ 455 และที่ดินโฉนดเลขที่ 55474 ให้แก่โจทก์และกองมรดกของนายวุฒิพล หากไม่ ดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา จำเลยให้การและแก้ไขคำให้การขอให้ ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 4,023,419.10 บาท และให้จดทะเบียน โอนกรรมสิทธิ์กึ่งหนึ่งของห้องชุดเลขที่ 1076/846 ชั้นที่ 29 ชื่ออาคารชุด อ. ตั้งอยู่บนที่ดินโฉนด เลขที่ 455 และกรรมสิทธิ์กึ่งหนึ่งของที่ดินโฉนดเลขที่ 55474 ให้แก่โจทก์ โดยโจทก์เป็น ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียน หากจำเลยไม่ไปจดทะเบียนโอนให้ถือเอาคำพิพากษา แทนการแสดงเจตนา กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 30,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนตามจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ขณะคดี ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินคดีให้เป็นพับ ค่าขออื่นให้ยก โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัย ว่า ข้อเท็จจริงซึ่งพิจารณาได้ความว่า โจทก์อยู่กินฉันสามีภริยากับนายวุฒิพล โดยไม่ได้ จดทะเบียนสมรส นายวุฒิพลมีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 6 คน จำเลยเป็นหลานของนายวุฒิ พล เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2561 นายวุฒิพลถึงแก่ความตาย ต่อมาวันที่ 29 มกราคม 2562 ศาลแพ่งมีคำสั่งตั้งโจทก์และนางเป็ญว น้องสาวของนายวุฒิพล ร่วมกันเป็นผู้จัดการมรดกของนาย วุฒิพล จำเลยเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินที่ได้รับมาจากนายวุฒิพล ได้แก่ หน่วยลงทุนบัญชี กองทุนเปิด บัวหลวงตราสารหนี้ภาครัฐ บริษัทหลักทรัพย์ จ. เลขที่ผู้ถือหน่วยลงทุน 888-478xxx-x เป็นเงิน 2,562,678.39 บาท เงินในบัญชีเงินฝากธนาคาร ก. บัญชีเลขที่ 087-718xxx-x เป็นเงิน 4,902,448.20 บาท เงินในบัญชีเงินฝากธนาคาร ท. บัญชีเลขที่ 206-247xxx-x เป็นเงิน 581,711.61 บาท ห้องชุดเลขที่ 1076/846 ชั้นที่ 29 ชื่ออาคารชุด อ. ตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ 455 และที่ดินโฉนดเลขที่ 55474 เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2562 โจทก์และนางเป็ญวเข้าร่วมประชุม เพื่อปรึกษาการจัดการทรัพย์สินมรดกของผู้ตายจากจำเลย กลุ่มที่ 3 ซึ่งอยู่ในชื่อตัวแทน 4 คน ที่ยังไม่ สามารถเรียกคืนได้และอีกหนึ่งคนตกลงคืนแล้ว ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้ดำเนินการฟ้องเรียก ทรัพย์สินโดยฝ่ายทายาทไม่ประสงค์จะเข้าร่วม โดยในท้ายรายงานการประชุมดังกล่าวแนบบัญชี ทรัพย์สินในกลุ่มที่ 3 ระบุชื่อจำเลยจำนวน 5 รายการ คือ อันดับที่ 14 ถึงอันดับที่ 20 และเอกสาร ท้ายฟ้องหมายเลข 15 แผ่นที่ 5 อันดับ 11, 13, 14, 20 และ 26 พิเคราะห์แล้ว คดีมีประเด็น ข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ตามที่ได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า โจทก์ในฐานะ ผู้จัดการมรดกของนายวุฒิพล ผู้ตาย มีอำนาจฟ้องเรียกที่ดิน ห้องชุด และเงินพิพาทส่วนของผู้ตาย ตามฟ้องคืนจากจำเลยได้หรือไม่ ข้อนี้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1726 บัญญัติว่า ถ้าผู้จัดการมรดกมีหลายคน การทำการตามหน้าที่ของผู้จัดการมรดกนั้นต้องถือเอาเสียงข้างมาก เว้นแต่จะมีข้อกำหนดพิเศษเป็นอื่น ถ้าเสียงเท่ากัน เมื่อผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ ก็ให้ศาล เป็นผู้ชี้ขาด มาตรา 1736 วรรคสอง บัญญัติว่า ในระหว่างเวลาเช่นนั้น ผู้จัดการมรดกชอบที่จะ กระทำการใด ๆ ในทางจัดการมรดกตามที่จำเป็นเช่นฟ้องคดีหรือแก้ฟ้องในศาลและอื่น ๆ อนึ่ง ผู้จัดการมรดกต้องทำการทุกอย่างที่จำเป็น เพื่อเรียกเก็บหนี้สินซึ่งค้างชำระอยู่แก่กองมรดกภายใน

เวลาอันเร็วที่สุดที่จะทำได้ และเมื่อเจ้าหน้าที่กองมรดกได้รับชำระหนี้แล้วผู้จัดการมรดกต้องทำการแบ่งปันมรดก เช่นนี้ เห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 6 ลักษณะ 4 วิธีการจัดการและแบ่งปันทรัพย์มรดก หมวด 1 ผู้จัดการมรดก ว่าด้วยการจัดตั้งผู้จัดการมรดกคนเดียวหรือหลายคน และวิธีการจัดการมรดกกรณีผู้จัดการมรดกหลายคนซึ่งต้องตกลงกันด้วยเสียงข้างมาก เมื่อตกลงกันได้แล้วจึงดำเนินการรวบรวมจำหน่ายทรัพย์มรดกเป็นตัวแทน ทำการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้กองมรดก กับการแบ่งปันทรัพย์มรดกในหมวด 2 ว่าด้วยการรวบรวมจำหน่ายทรัพย์มรดกเป็นตัวแทน และการชำระหนี้กับแบ่งทรัพย์มรดก ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1736 วรรคสอง บัญญัติว่า ในระหว่างเวลาเช่นนั้น ผู้จัดการมรดกชอบที่จะกระทำการใด ๆ ในทางจัดการมรดกตามที่จำเป็น เช่นฟ้องคดีหรือแก้ฟ้องในศาลและอื่น ๆ ดังนี้ จะเห็นได้ว่าการกระทำในทางธรรมชาติของการจัดการมรดกโดยผู้จัดการมรดกหลายคนนั้นไม่อาจกระทำได้ด้วยผู้จัดการมรดกพร้อมกันทุกคน เช่น การครอบครองทรัพย์มรดก การจัดทำบัญชีทรัพย์มรดก การขออนุญาตผู้จัดการมรดก และไม่จำเป็นต้องกระทำการพร้อมกันทุกคน เช่น การทำนิติกรรม การรับชำระหนี้จากลูกหนี้ การชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ การฟ้องร้องและการต่อสู้คดี เป็นต้น ทั้งตามบทกฎหมายก็มีได้บัญญัติว่าการกระทำตามหน้าที่ของผู้จัดการมรดกหลายคนนั้น ต้องร่วมกันทำหรือร่วมกันลงชื่อในนิติกรรมพร้อมกันทุกคนทุกคราวไป เพียงแต่ต้องกระทำการด้วยตนเองเว้นแต่จะกระทำการโดยตัวแทนตามอำนาจที่ให้ไว้ชัดแจ้งหรือโดยปริยายในพินัยกรรมหรือโดยคำสั่งศาล เนื่องจากผู้จัดการมรดกทุกคนต้องร่วมรับผิดชอบทายาทและบุคคลภายนอกดังเช่นตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1720 และ 1723 ฉะนั้น การกระทำใดของผู้จัดการมรดกคนหนึ่งหรือหลายคนโดยมีผู้เห็นด้วยเป็นส่วนมากหรือได้รับความยินยอมของผู้จัดการมรดกคนอื่นแล้ว ก็ต้องถือว่าเป็นการจัดการมรดกร่วมกันโดยเสียงข้างมาก หากจำเป็นต้องให้ผู้จัดการมรดกเสียงส่วนข้างน้อยเข้าร่วมจัดการด้วยไม่ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า หลังจากศาลแพ่งมีคำสั่งตั้งนางเปียวซึ่งเป็นผู้ร้อง และโจทก์ซึ่งเป็นผู้คัดค้าน ร่วมกันเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย ต่อมานางเปียวยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งถอนโจทก์ออกจากการเป็นผู้จัดการมรดก และฝ่ายโจทก์ยื่นคำคัดค้านและขอให้ศาลมีคำสั่งถอนนางเปียวออกจากการเป็นผู้จัดการมรดกเช่นกัน ตามคดีหมายเลขที่ พ.364/2562 ของศาลแพ่ง เมื่อพิจารณาตามสำเนาคำสั่งศาลแพ่ง ในส่วนทางใต้สวนของนางเปียวซึ่งเป็นผู้ร้องนำสืบว่า โจทก์ผู้คัดค้านปฏิเสธไม่ทำหน้าที่จัดการแบ่งปันทรัพย์มรดกของผู้ตายให้แก่ทายาทของผู้ตาย เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2562 มีการนัดประชุมผู้จัดการมรดก นางเปียวทวงถามขอให้โจทก์ทำการแบ่งปันเงินสดหรือทรัพย์มรดกอื่นซึ่งสามารถจัดการแบ่งปันมรดกให้แก่ทายาทของผู้ตาย แต่โจทก์ปฏิเสธไม่ยอมแบ่งทรัพย์มรดก ทั้งส่วนข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติได้ระบุว่า นางเปียวและโจทก์มีการนัดประชุมผู้จัดการมรดก เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2562 ส่วนที่วินิจฉัยมีการกล่าวถึงว่า นางเปียวอ้างตนเองเป็นพยานเบิกความว่า เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2562 มีการประชุมผู้จัดการมรดกนางเปียวทวงถามให้โจทก์ทำการแบ่งปันเงินสดหรือทรัพย์มรดก แต่โจทก์ปฏิเสธไม่ทำหน้าที่จัดการมรดกของผู้ตาย โจทก์อ้างตนเองเป็นพยานเบิกความว่า เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2562 ทนายความนางเปียวแจ้งโจทก์จัดทำบัญชีทรัพย์และขอให้เรียกประชุม เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2562 มีการเรียกประชุม และได้กล่าวถึงว่านางเปียวได้แต่งตั้งนางสาวอัมพรเป็นทนายความ ซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าวแสดงพฤติการณ์ของนางเปียวที่แต่งตั้งนางสาวอัมพรเป็นทนายความในคดีดังกล่าว และยังให้นางสาวอัมพรแจ้งให้โจทก์จัดทำบัญชีและขอให้เรียกประชุมผู้ถือหุ้น และที่ปรากฏชื่อนายปรารธนา ในบันทึกการประชุม

ผู้จัดการมรดก ระบุว่าเป็นตัวแทนของนางเปียวด้วย รวมทั้งที่นางเปียวรับทราบถึงการประชุม ผู้จัดการมรดกวันที่ 14 กันยายน 2562 อย่างช้าวันที่ 19 กันยายน 2562 ที่นางเปียวเรียกร้องสิทธิ ให้โจทก์แบ่งทรัพย์สินมรดกตามที่ได้มีการประชุมผู้จัดการมรดกเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2562 จึงฟังได้ว่า นางเปียวได้ตั้งให้นางสาวอัมพร และนายปรารณา เป็นผู้มีอำนาจเข้าประชุมผู้จัดการมรดก เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2562 แทนนางเปียว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1723 ดังนี้ เมื่อได้รับความตามสำเนาการประชุมผู้จัดการมรดกกว่า เป็นการประชุมเพื่อปรึกษาการจัดการ ทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย กลุ่มที่ 3 ซึ่งอยู่ในชื่อตัวแทน 4 คน ที่ยังไม่สามารถเรียกคืนได้และอีกหนึ่งคน ตกลงคืนแล้ว ที่ประชุมพิจารณาและมีมติให้ดำเนินการฟ้องเรียกทรัพย์สินคืนโดยฝ่ายทนายไม่ ประสงค์จะเข้าร่วม โดยทำรายการการประชุมดังกล่าวได้แนบบัญชีทรัพย์สินในกลุ่มที่ 3 ระบุชื่อ จำเลยจำนวน 5 รายการ คือ อันดับที่ 14 ถึงอันดับที่ 20 ซึ่งตรงกับรายการในเอกสารท้ายฟ้อง หมายเลข 15 แผ่นที่ 5 อันดับ 11, 13, 14, 20 และ 26 ซึ่งแสดงว่านางเปียวรู้เห็นและยินยอมการที่ โจทก์จะฟ้องจำเลยโดยไม่ได้แย่งคัดค้าน เยี่ยงนี้ ตามพฤติการณ์แห่งคดีถือได้ว่านางเปียวในฐานะ ผู้จัดการมรดกรู้เห็นและยินยอมให้โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ เพื่อรวบรวมทรัพย์สินของผู้ตาย เข้าสู่กองมรดกนำไปแบ่งปันให้แก่ทายาทตามกฎหมาย อันเป็นการจัดการมรดกร่วมกันโดย เสียซึ่งมากตามความหมายแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1726 ข้างต้นแล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องเรียกที่ดิน ห้องชุด และเงินพิพาทส่วนของผู้ตายคืนจากจำเลยได้ ที่ศาลล่าง ทั้งสองพิพากษามานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น อนึ่ง โจทก์ในฐานะส่วนตัว และในฐานะผู้จัดการมรดกของนายวุฒิพล ฟ้องเรียกทรัพย์สินคืนจากจำเลยรวมเป็นเงิน 13,732,838.02 บาท เป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดปล่อยทุกข์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ตาม ตาราง 1 ข้อ 1 (ก) ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ให้คิดค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ ทุนทรัพย์ไม่เกินห้าสิบล้าน คิดอัตราร้อยละ 2 แต่ไม่เกินสองแสนบาท เมื่อโจทก์ชำระค่าขึ้นศาล 200,000 บาท แล้ว ดังนี้ การที่โจทก์ชำระค่าขึ้นศาลเพิ่มวันที่ 9 เมษายน 2564 จำนวน 74,656 บาท จึงเป็นการชำระค่าขึ้นศาลเกินมา 74,656 บาท ให้คืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เสียเกินมาแก่โจทก์ พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยคืนเงินตามจำนวนหน่วยลงทุนในกองทุนเปิดธนาคาร ก. ผู้ถือหุ้นหน่วย ลงทุนเลขที่ 888-478xxx-x เป็นเงิน 2,562,678.39 บาท เงินในบัญชีเงินฝากธนาคาร ก. บัญชีเลขที่ 087-718xxx-x เป็นเงิน 4,902,448.20 บาท เงินในบัญชีเงินฝากธนาคาร ท. บัญชีเลขที่ 206-247xxx-x เป็นเงิน 581,711.61 บาท รวมเป็นเงิน 8,046,838.02 บาท และจดทะเบียน โอนกรรมสิทธิ์ห้องชุดเลขที่ 1076/846 ชั้นที่ 29 ชื่ออาคารชุด อ. ตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ 455 และที่ดินโฉนดเลขที่ 55474 ให้แก่โจทก์ทั้งหนึ่ง และให้กองมรดกของนายวุฒิพล ผู้ตายทั้งหนึ่ง หากไม่ดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา คืนค่าขึ้นศาลในศาลชั้นต้นส่วนที่เสีย เกินมา 74,656 บาท แก่โจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมอื่นทั้งสามชั้นศาลนอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ

องค์คณะ

วิฑูรย์ คล่องมีคุณ · ศุภร พิชิตวงศ์เลิศ · นันทิกา จิวิธยากุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2628/2567>